

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at det ikke bør være en økonomisk belastning at have børn, og at der derfor bør ske en udjævning af livsindkomsten, således at børnefamilier får forbedret deres materielle vilkår, mens børnene er hjemmeboende, og i forhold til i dag får en mindre disponibel indkomst, når børnene er flyttet hjemmefra.

Samtidig må der også ske en social omfordeling, således at højindkomsterne vil komme til at bidrage til lavindkomsternes forbedrede vilkår.

Dette kan ske ved, at børnetilskuddet bringes i overensstemmelse med de faktiske udgifter til elementære fornødenheder som bolig, beklædning og mad, og at daginstitutionsophold og benyttelse af de kollektive trafikmidler gøres gratis for børn.

En sådan omfordeling bryder med den traditionelle opfattelse, at børn og de dermed forbundne udgifter må være en helt privat sag – en opfattelse, som de nuværende støtteordninger ikke gør op med, men kun sætter nogle nødtørftige lapper på.

Vi skal væk fra den opfattelse, som er kommet til udtryk i bemærkningen om, at »folk må vælge, om de vil have barn eller bil«. Som det rigtigt er blevet bemærket i den diskussion, socialministerens udtalelser har givet anledning til, så forholder det sig omvendt sådan, at om nogen har behov for bil, så er det først og fremmest børnefamilierne.

Udgangspunktet bør efter forslagsstillerens opfattelse være, at samfundet garanterer tilstrækkelige børnetilskud, så børnene sikres en materielt tryk opvækst, uden at de og deres forældre skal lide store afsavn.

Ud over at børnefamilierne generelt har lavere levestandard end par og enlige uden børn, er der en stor gruppe, som har en væsentlig lavere levestandard. Ifølge børnekommissionen tilhører 66 pct. af enlige mødre lavindkomstgruppen, hvor »kun« 25 pct. af gifte med børn tilhører denne gruppe. 30 pct. af børnerige familier tilhører lavindkomstgruppen. I alt tilhører 27 pct. af alle børnefamilier lavindkomstgruppen.

Dette taler for, at man i første omgang må satse på at forbedre vilkårene for lavindkomstfamilierne.

Men den principielle målsætning må være børnetilskud, der dækker de faktiske omkostninger, således som det er formuleret i dette beslutningsforslag. Forslagsstillerne erkender, at det har meget betydelige fordelingspolitiske konsekvenser og derfor ikke kan gennemføres fra den ene dag til den anden. Derfor foreslås en gradvis indførelse over en årrække. VS vil gerne medvirke til at gennemføre denne omfordeling så hurtigt som muligt, dvs. over 4–5 år. Men selv om regeringens overgangsplan evt. skulle bygge på en overgangsperiode af længere varighed, f. eks. 8–10 år, ville det være et stort fremskridt at få fastlagt de principielle mål og få opstillet en tidsplan.

Ad. 1.

At det er et privat anliggende at have børn, skinner meget tydeligt igennem i det offentlige børnetilskudspolitik. Det almindelige børnetilskud er pr. 1. juli 1981 på 2.064 kr. årligt. Det forhøjede børnetilskud er pr. 1. juli 1981 3.104 kr. årligt. Derudover er der særlige børnetilskud til særlig vanskeligt stillede, som kan give op til 8.800 kr. årligt.

Dette svarer til, at børnefamilier, der modtager det almindelige børnetilskud, modtager 5,65 kr. pr. dag pr. barn til dækning af udgifterne ved deres børn. Til sammenligning giver staten i formidlet familiepleje 59 kr. pr. dag eller 21.500 kr. årligt for børn under 10 år og 62 kr. pr. dag eller 22.630 kr. årligt for børn på 10 år og derved til dækning af de daglige fornødenheder. Dvs. at staten giver 10 gange så meget som det almindelige børnetilskud. Der er således ikke noget rimeligt forhold mellem det, staten betaler i almindeligt børnetilskud, og det, staten anser som dækkende for udgifterne til et barn. Det skal nævnes, at ca. 1 million børn i 1978 modtog det almindelige børnetilskud, hvilket svarer til en udgift for staten i 1981 på godt 2 milliarder kr. Hvis børnetilskuddet skulle svare til de udgifter, staten skønner dækker de reelle udgifter